

Hvad er Daleel (Bevis)?

Bismillahir Rahmanir Raheem

Indledning

Sprogligt betyder Daleel et bevis, indikation, eller belæg. Som en term betyder Daleel, kilden eller beviset for en tanke, koncept eller afgørelse. Enhver lov eller regel skal have et Daleel der kun må tages fra den Noble Qur'an, Sunnah, eller en kilde, som Qur'anen og Sunnah har antydnet, skal adopteres (dvs. Ijma'a al-Sahabah og Qiyas).

Enhver afgørelse fra teksten i enten den Noble Qur'an eller Sunnah, betragtes som et Daleel. Eksempelvis siger Allah ﷻ:

﴿وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾

“Og lad der iblandt jer være en gruppe, som kalder til det Gode (hele Islam), og påbyder det gode (Ma'ruf), og forbyder det slette (Munkar); og disse er de succesrige.” [MOQ Aal 'Imran 3:104]

Denne Ayah betragtes som Daleel for pligten om oprettelsen af et islamisk politisk parti (Hizb).

Et eksempel på et Daleel fra Sunnah, er forbudet imod kaldet til nationalisme. Muhammad ﷺ sagde refererende til alle former for 'Asabiyah (nationalisme, racisme, stammebinding):

﴿ دَعُوها فإِنَّها حَبِيبَةٌ ﴾

”... Forlad den, for den er lumsk!” [Sahih Al-Bukhari, i Kitab al-Manaqib]

Strukturen af et Daleel

De to aspekter relateret til ethvert Daleel, er Riwayah (reportage) og Dalalah (mening):

- Riwayah dækker emner relateret til hvordan informationen blev viderebragt og det inkluderer antallet af og integriteten hos beretterne i en beretningskæde.
- Dalalah er relateret til tekstens mening.

Og der findes også to termer, som anvendes i forbindelse med Riwayah og Dalalah, og det er Qat'i (absolut og utvetydig) og Dhanni (tvivlsom og tvetydig).

Riwayah

Enhver Ayah fra den Noble Qur'an eller en Hadith Mutawatir, betragtes som Qat'i i sin Riwayah. Dette betyder at beviset er autentisk, og ikke indeholder tvivl. Autenticiteten etableres på basis af dens transmissionsmetode.

Metoden, hvormed den Noble Qur'an blev transmitteret, udelukker enhver mulighed for fabrikation, fordi den blev transmitteret fra generation til generation på nøjagtig samme måde. Det er umuligt for en hel generation at fabrikere, slette, eller føje indhold til den Bærede Qur'an. Det er utænkeligt at tro, at hvert eneste individ i den generation samledes, og blev enige om at tilføje, eller slette en del af Allahs ﷻ Bog, Qur'anen. Alle og enhver i denne generation reciterede det samme indhold i den Noble Qur'an, hvor indholdet dermed blev autentificeret.

Ahadith Mutawatir blev ikke transmitteret fra generation til generation, men derimod af et stort antal personer. På grund af det store antal personer, som berettede dem, deres forskellige residenser, bekræftede troværdighed og overbevisning, så er det utænkeligt, at disse Ahadith skulle indeholde fejl.

Enhver anden information der blev viderebragt i andet end den Bærede Qur'an eller Ahadith Mutawatir, bliver betragtet som Dhanni, hvilket betyder, at der er en lille mulighed for, at rapporten indeholder en fejl.

Dalalah

Hvis meningen i en islamisk tekst er klar, specifik, og utvetydig, betragtes den som Qat'i. Dette betyder, at den tekstuelle mening ikke er mulig at fortolke på nogen anden måde. Hvis teksten er mulig at fortolke på mere end en måde betragtes den (meningen) som Dhanni. Da fortolkninger læner sig opad det arabiske sprog skal enhver fortolkning forstås og begrundes gennem det arabiske sprog.

Eksempler fra den Noble Qur'an med en Qat'i (utvetydig og absolut) mening:

﴿وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِن لَّمْ يَكُن لَّهُنَّ وَلَدٌ﴾

"Og til jer er halvdelen af hvad jeres koner efterlader, hvis de intet barn havde..." [MOQ al-Nisa 4:12]

﴿وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً﴾

"Og dem der anklager de kyske kvinder for Zina (dvs. utroskab eller hor) og ikke bringer fire vidner, så pisk dem, og giv dem firs striber." [MOQ al-Nur 24:4]

De kvantitative (mængdemæssige) aspekter af afgørelserne, dvs. halvdelen og firs, er tydelige, og de kan derfor ikke fortolkes på nogen anden måde.

Et eksempel på en Hadith Mutawatir med en Qat'i mening:

((مَنْ تَعَمَّدَ عَلَيَّ كَذِبًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ))

"Den der med vilje tilskriver mig en løgn kan tage sin plads i Ilden!" [Sahih Muslim, i al-Muqaddimah]

Denne Hadith er meget tydelig i sit emne; kun én forståelse fremgår af den.

Et eksempel på en Hadith Ahad med en Qat'i mening:

((مَنْ صَامَ رَمَضَانَ ثُمَّ أَتْبَعَهُ سِتًّا مِنْ شَوَّالٍ كَانَ كَصِيَامِ الدَّهْرِ))

"Den der faster Ramadhan, og så følger den op med 6 dage i Shawwal, så er det ligesom at faste hele tiden." [Sahih Muslim, i Kitab al-Siyam]

Et eksempel fra den Noble Qur'an med en Dhanni mening:

﴿أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ﴾

"... Eller hvis I har været i kontakt med kvinder..." [MOQ al-Maidah 5:6]

I Surah al-Maidah, Ayah nr. 6, siger Allah ﷻ meningsmæssigt, at hvis mænd har kontakt med kvinder, så bryder de deres Wudhu. Ordet *Laa-mastum* er blevet fortolket til at have to meninger, dvs. berøring eller samleje. Altså har denne Ayah en Dhanni mening, dvs. en tvetydig mening, med andre ord så kunne det betyde, at berøring af kvinder bryder Wudhu, eller det kunne betyde, at samlejet med en kvinde bryder Wudhu.

Et eksempel på en Hadith Mutawaatir med en Dhanni mening:

Det blev berettet, at Muhammad ﷺ plejede at tage sin Ihram af på en specifik måde. Men da Sahabah ﷺ fortalte Sendebudet ﷺ, at de tog den af på en anderledes måde, så godkendte Profeten ﷺ deres handlinger.

Reglerne for hvorledes man tager sin Ihram af, er derfor mange.

Et eksempel på en Hadith Ahad, med en Dhanni mening: Det berettes, at Profeten ﷺ fastede 6 dage i Shawwal måned. Skønt det er en tvetydig mening, er det dog ikke klart, om de seks dage er konsekutive eller ej.

Med ovenstående eksempler, så bliver det muligt at fremvise, hvilket Daleel der vil blive betraget som Qat'i, og hvilket der vil blive betraget som Dhanni. Dette vises nedenfor:

- Qat'i Riwayah (Qur'an & Mutawatir) + Qat'i Dalalah = **Daleel Qat'i**
- Qat'i Riwayah (Qur'an & Mutawatir) + Dhanni Dalalah = Daleel Dhanni
- Dhanni Riwayah + Qat'i Dalalah = Daleel Dhanni
- Dhanni Riwayah + Dhanni Dalalah = Daleel Dhanni

Da Islams fundament, dvs. den islamiske 'Aqidah, ikke må indeholde nogen tvivl, skal det baseres på et Daleel Qat'i. Eksempelvis baseres Erkendelsen af Englenes eksistens, på et Daleel Qat'i. For at grundfæste kilden for udledningen af love i Usul ul-Fiqh, så skal kilden også være baseret på et Daleel Qat'i.

For eksempelvis at betragte Ijma'a al-Sahabah (Ledsagernes Enstemmighed) som en kilde for udledning af love, skal det Daleel, som beviser gyldigheden af Ijma'a al-Sahabah, være Qat'i, både i Riwayah og i Dalalah, dvs. et Daleel Qat'i.

Hvad angår praktiske regler (Ahkam): Da de er udledt fra kilden, som udelukkende er grundfæstet på et Daleel Qat'i, hvormed den betragtes som en del af Åbenbaringen (al-Wahi), kan de udledes enten fra et Daleel, som er Qat'i, eller et som er Dhanni.

Eksempelvis emnet angående, at bryde ens Wudhu, som et resultat af ordet *laa-mastum*, tages fra den Bærede Qur'an, men det er et Daleel Dhanni (Qat'i Riwayah + Dhanni Dalalah = Daleel Dhanni).